GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 225. *Mercurĭ 9 (21) Octomvre.* **1885.**

Nou abonamentŭ la *„Gazeta Transilvaniei“.*

Cu I Octomvre st. v. 1885 se începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ **10 franci**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonențĭ, ca sĕ bine-voiască a-șĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espedițiunea ḑiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta și posta ultimă.

›Administrațiunea ›Gazetei Transilvaniei‹.

Brașovŭ, 8 (20) Octomvre 1885.

Erĭ amŭ datŭ unŭ micŭ estrasŭ din importantulŭ discursŭ alŭ bărbatului de statŭ cehŭ Dr. Rieger. Voimŭ sĕ întregimŭ articlulŭ nostru de erĭ publicândŭ din cuvêntŭ în cuvêntŭ partea aceea a discursului memoratŭ, care ne reamintesce mai multŭ situațiunea nóstră proprià.

Espunerile d-lui Rieger n'au lipsă de comentarŭ. Fiecare din noi trebue sĕ sêmtă greutatea cuvintelorŭ sale și importanța lorŭ pentru viitórea desvoltare a lucrurilorŭ în monarchiă. Elŭ ḑise între altele:

„Mai pre susŭ de tóte este centralisațiunea după care d-vóstră toții umblațĭ. Dér pentru ce centralisațiunea? Pentru că sunteți de părere că unŭ statŭ centralisatŭ nu póte fi decâtŭ numai germanŭ. Si atuncĭ însĕ, e posibilŭ, că vĕ vețĭ puté înșela. Dacă acéstă centralisațiune este unŭ vasŭ despre care presupunețĭ, că numai cu germanismŭ séu cu cuprinsŭ germanŭ póte fi umplutŭ, vĕ este fórte doritŭ, dér dacă cugetațĭ ca toții, că acestŭ vasŭ ar puté fi umplutŭ cesubstanțe amestecate séu cu alte substanțe, atuncĭ nu mai avețĭ atâta dragoste către elŭ. Póte că vomŭ ajunge și acele ḑile, ca se vedemŭ înmulțindu-se federaliștii și autonomiștii, unde se află aḑĭ centraliștii. Sĕ ia guvernulŭ în batjocură, că nu șĭ-a pututŭ realisá programa sa de împăcare. Nu e numai guvernulŭ de vină, ci mare parte suntemŭ și noi de vină.

Eu nu suntŭ admiratorulŭ ministeriului actualŭ și amŭ spus'o în mai multe rêndurĭ ministrului-președinte că nu suntŭ mulțămitŭ cu guvernulŭ sĕu. Eu imputŭ întregului ministeriu că pré se conduce în acțiunile sale de tóte impresiunile. Unŭ ministerŭ puternicŭ și care îșĭ cunóște datorințele sale trebue sĕ 'șĭ aibă programa sa și sĕ scie ce voesce sĕ ajungă, și acésta precum și ceea ce prescrie constituțiunea trebue sĕ o și pună în practică, fără ca sĕ întrebe ce va ḑice Viena, ce va ḑice ḑiaristica, ce sĕ va ḑice în Germania?

In timpulŭ mai nou s'a vorbitŭ multŭ despre naționalisarea armatei și cu aceea voescŭ sĕ neliniștéscă cercurile mai înalte, arătândŭ, că și în armată elementulŭ naționalŭ ia dimensiunĭ maĭ. Asta este o aparițiune a timpului. Dacă i se impută ministerului actualŭ acésta mi se pare de totŭ naivŭ. Contele Taaffe n'a făcutŭ naționalitățile, nicĭ n'a creatŭ elŭ certele naționalitățilorŭ. Aceste au fostŭ înainte de elŭ. Aduceți-vĕ aminte de regularisirea Boemiei prin Koller, de starea de asediu, de încătușarea presei boemice care s'a practicatŭ spre rușinea partidei liberale. Acum avemŭ o armată populară și décă unŭ studentŭ a fostŭ în decursulŭ aniiorŭ universitarĭ unŭ Cehŭ séu Germanŭ înflăcăratŭ, credețĭ, că deodată se va schimba? Lucrulŭ ar fi numai atuncĭ criticŭ séu periculosŭ, când aceste sentimente ar fi periculóse. Décă soldații nostri au sentimente boeme nu e nicĭ unŭ periculŭ. Unŭ soldatŭ cu sentimente cehice se va lupta de două orĭ așa de vitejesce pentru monarchiă. De altmintrelea limba armatei nu vomŭ atinge-o. Noi *avemŭ și o limbă a regementului*, pe care oficerii trebue sĕ o întrebuințeze. La noi, în serviciulŭ civilŭ însĕ *funcțivnarii nu vorŭ sĕ vorbéscă limba poporului.*

In Boemia pentru ce decurge cérta între Nemțĭ și între Cehi? Pentru că câteva sute de tinerĭ, carĭ întră în servițiulŭ statului nu voiescŭ sĕ vorbéscă și sĕ învețe a doua limbă provincială. Se vorbesce despre unŭ teritoriu separatŭ limbisticŭ germanŭ și că și acolo se facŭ scóle cehice, dar cândŭ se trimetŭ sute de copii în aceste scóle, credețĭ d-vóstra că acésta o facŭ părinții lorŭ, numai de ciudă? Pedagogii cei mai bunĭ ḑicŭ, că instrucțiunea nu sĕ póte face cu resultate bune decâtŭ în limba maternă și d-vóstră voițĭ sĕ afirmațĭ contrariulŭ?

Se ḑice, că populațiunea aceea este numai fluctuantă, că suntŭ lucrătorĭ, asta însĕ nu e adevăratŭ, că pe lângă lucrătorĭ, suntŭ comercianțĭ, meseriașĭ, și ingínerĭ. Și de ar fi numai lucrătorĭ, este bine, este umanŭ, este nobilŭ, este liberalŭ a vorbi cu atâta disprețŭ despre ei. Asta este limbagiulŭ fabricantului liberalŭ, carele ḑice: eu hrănescŭ 500 de lucrătorĭ și nu sĕ gândesce, că pe elŭ îlŭ hrănescŭ lucrătorii. Domnii aceștia nu se mulțămescŭ, că lucrătorii îĭ imbogățescŭ, ci voiescŭ sĕ le răpéscă și naționalitatea. Apoi lucrătorii nu plătescŭ dare? Omulŭ liberŭ trebue sĕ îngrijéscă dér de lucrătorĭ ca și de cealaltă populațiune.

Multŭ se vorbesce, că elementului germanŭ i se cuvine după natura lucrului egemonia în monarchiă. Conducerea în societate va aveau'o întotdéuna celŭ mai harnicŭ și celŭ ce este decisŭ a recunósce calitățile individuale ale celorlalțĭ și *a respecta și aprețiа justŭ trebuințele lorŭ.* Scițĭ d-vóstră bine că și asupra decisiunilorŭ nóstre bărbațĭ germanĭ au mare influință. Acésta vine de sine. Décă însĕ vețĭ voi a-o stabili în lege acésta ar fi contra firei lucrurilorŭ. Talentele se ivescŭ odată aici, odată dincolo în mai mare mĕsură. Trebue sĕ lăsațĭ lucrurilorŭ cursŭ liberŭ. *Ca unŭ poporŭ în principiu și pe cale naturală sĕ aibă hegemonia este o imposibilitate și o vătămare pentru tóte celelalte popóre.*“

UNIREA BULGARILORŬ.

Telegramele cele mai nouĕ:

Nișŭ, 16 Octomvre. Armata sêrbă n'a primitŭ nicĭ unŭ ordinŭ d'a trece fruntaria, după cum au afirmatŭ unele ḑiare; grosulŭ armatei sêrbescĭ este totŭ aci, gata de plecare în orĭce momentŭ; numai încape îndoială însĕ că situația actuală nu va puté ține multŭ timpŭ încă. Serbia este otărâtă a nu-șĭ licenția armata înainte d'a dobêndi compensațiile pe carĭ le cere. Se ḑice, că ministru președinte alŭ Serbiei, d. *Garacianin ar fi vorbitŭ* într'unŭ modŭ *fórte mândru către representanții puterilorŭ*, carĭ'lŭ îndemnau sĕ fiă prudentŭ, elŭ a rĕspunsŭ că Serbia nu va urma altŭ sfatŭ decâtŭ acela alŭ intereselorŭ sale.

Salonicŭ, 16 Octomvre. Tótă armata turcească care se afla aci, a plecatŭ parte la Ianina, parte la Bitolia. Pentru momentŭ nu se află aci decâtŭ unŭ batalionŭ de infanteriă și 2 escadróne cavaleriă. Regimentele cum sosescŭ din Asia mică suntŭ îndreptate parte spre granița Serbiei, parte spre aceea a Greciei. In Macedonia se află în momentulŭ d[illegible] turcĭ. In portŭ se află două vase turcescĭ, carĭ pleacă mâne diminéță la Ismit pentru a lua alte trupe.

Filipopolŭ, 16 Octomvre. Scirea, că între Austro-Ungaria și Rusia s'arŭ fi stabilitŭ o deplină înțelegere în privința restabilirei statului quo ante, a causatŭ o mare mâhnire. Poporulŭ bulgarŭ, dacă se va adeveri aceasta și dacă Turcii vorŭ intra în Rumelia, este gata la resistența cea mai desperată. Pare a se adeveri scirea că Turcii nu aștéptă decâtŭ deplina mobilisare a armatei pentru a intra în Rumelia.

Constantinopolŭ, 17 Octomvre. Sultanulŭ este fórte afectatŭ din causa multelorŭ denunțărĭ de comploturĭ ce i se facŭ de câtva timpŭ; paza palatului a trebuitŭ sĕ fiă întărită și în nicĭ unŭ casŭ Sultanulŭ nu va deșerta capitala de trupe. — Poporația musulmană e fórte iritată și cere o grabnică pedepsire a rebelilorŭ. Pórta e fórte nedumerită din causa acestei înflăcărărĭ a spiritului publicŭ și e mare temere, că Turcia va lua o otărîre decisivă, mai curêndŭ chiarŭ decâtŭ se crede. Aḑĭ diminéța au sositŭ scirĭ despre nouĕ încăerărĭ la fruntarii.

Varna, 18 Octomvre. Prin cercurile bine informate din Constantinopolŭ se vorbesce, că marĭ neînțelegerĭ arŭ domni între puterĭ și că întrunirea ambasadorilorŭ n'a pututŭ ajunge la celŭ mai micŭ resultatŭ; se ḑice că acéstă întrunire a fostŭ amânată pentru o lună de ḑile, cu alte cuvinte *ad calendas graecas.* Până într'o lună de ḑile, nu vorŭ mai vorbi diplomații, ci evenimentele. Pórta urméză narmările, deși pe o scară mai puținŭ întinsă, căcĭ e probabilŭ că Turcia nu va avé a face decâtŭ cu Serbia, puterile fiindŭ dispuse a face cea mai mare presiune asupra Greciei. Mâne se aștéptă 3 batalióne de infanteriă venindŭ din Trapezunt.

Belgradŭ, 18 Octomvre. *E cu totulŭ falsă, scirea că situația se va prelungi fără turburărĭ până la primăvéră.* Până atuncĭ Serbia șĭ-ar slei cu totulŭ puterile și nu ar mai putea întreprinde nicĭ o acțiune serióśă; pe de altă parte, guvernulŭ sêrbescŭ nu póte licenția armata, în așteptarea primăverei; acéstă licențiare ar echivala cu o renunțare la orĭ-ce compensații și Serbia nu voesce sĕ renunțe cu orĭ-ce prețŭ. D'a lungulŭ fruntariei bulgărescĭ s'au formatŭ bande de emigranțĭ sêrbĭ, carĭ plănuescŭ o năvălire în Serbia. Décă Bulgaria nu va lua mĕsurĭ energice pentru împrăștiarea acestorŭ bande, nu mai încape îndoială, că guvernulŭ sêrbescŭ va fi novoitŭ sĕ înainteze cu trupele în Bulgaria pentru a înlătura orĭ-ce periculŭ din acéstă parte. Până acum Bulgarii n'au făcutŭ nimicŭ pentru a da o dréptă satisfacere Serbiei; trupele carĭ erau la granița sêrbéscă au primitŭ ordinulŭ sĕ plece la Küstendil, așa încâtŭ tótă frontiera dinspre Serbia e în mâna acelorŭ emigranțĭ.

Sofia, 18 Octomvre. Deórece Serbia n'a rĕspunsŭ până acum la representațiile verbale ale guvernului bulgărescŭ cu privire la uneltirile agitatorilorŭ sêrbĭ în districtele bulgare dela granițe, de aceea guvernulŭ princiarŭ predă aḑĭ agentului grecescŭ Rhangabé, însărcinatŭ cu conducerea afacerilorŭ sêrbescĭ, o notă oficială cu privire la acésta.

Bucurescĭ, 18 Octomvre. *Telegrame din Filipopol* deverese scirea publicată deja de ›Voința Națională,‹ *că între Turcĭ și Bulgarĭ s'au schimbatŭ împușcăturĭ* la granița Rumeliei ostice și că au fostŭ morțĭ și rănițĭ. Acéstă luptă de tiraliorĭ se atribue Turcilorŭ și prințulŭ Alexandru a datŭ ordinŭ, ca în casŭ de repețire sĕ rĕspundă Bulgarii cu tótă energia la împușcăturile Turcilorŭ. Bulgarii se temŭ de unŭ atacŭ alŭ Turcilorŭ atâtŭ dela Mustafa-pașa câtŭ și dela Küstendil.

Bruxela, 18 Octomvre. „Nord,“ care se sciă că e inspiratŭ de cabinetulŭ din Petersburg, esprimă necesitate d'a se depune prințulŭ Alexandru.

Petersburgŭ, 18 Octomvre. „Novoje Vremja‹ anunță din isvorŭ fórte sigurŭ, că sgomotulŭ despre o înțelegere separată între Sultanulŭ și prințulŭ Alexandru este cu totulŭ falsŭ.

Berlinŭ, 18 Octomvre. „Nordd. Allg. Ztg‹ condamnă pasulŭ micelorŭ state balcanice, ḑicêndŭ că nu se vorŭ espune periculului rĕsboiului 300 milióne de Europenĭ, fiindŭ că trei micĭ state [illegible] rațiune de abia [illegible]

SCIRILE ḌILEI.

Totŭ calumnii au fostŭ şi scirile alarmatóre din Ighiu şi Zlatna date de foile unguresci. »Kol. Köz.« le desminte. Vorba e, că aḍĭ calumniândŭ şi mâne desminţindŭ, fi-vorŭ spălate feţişórele foilorŭ „patriotice?« Nu credemŭ, e grósă obrăznicia cu care se înfierézá.

—0—

Nesăbuitulŭ „Ellenzék“ scrie, că *învĕţătorulŭ şi cantorulŭ din Clujiu I. Mureşanu*, care a »vêndutŭ Joia trecută aspiraţiunĭ irredentiste în piaţa Clujiului« — aşa se esprimă códa coşutistă — *a fostŭ condamnatŭ* de judecătoria de cercŭ a oraşului la o sĕptĕmână arestŭ şi 10 fl. amendă. Fóia calumnielorŭ ḍice, că de aceea s'a condamnatŭ numai la atâta, fiindŭ că însuşĭ cumpĕrătorulŭ cartofilorŭ, jidovulŭ Allenberg, s'a rugatŭ de judecătoriă, ca sĕ dea o pedépsă câtŭ mai uşóră. Sentinţa dovedesce, că alarma dată despre ameninţările numitului învĕţătorŭ la adresa Ungurilorŭ a fostŭ o calumniă ellenzekiană. Adevĕratulŭ motivŭ alŭ condamnării fóia calumnielorŭ nu 'lŭ spune, se vede că nu se potrivesce de locŭ cu ce scrisese. Grosŭ obrazŭ.

—0—

Din Pesta se anunţă: »Deórece proclamaţiunea „Românie iredente s'a îndrodusŭ în scrisorĭ particulare şi încâtva a isbutitŭ d'a provoca mişcare între Românii din ţĕrile unguresci, *ministrulŭ de justiţiă* pentru împedecarea celeia a *adresatŭ* tuturorŭ *tribunalelorŭ* o ordinaţiune circulară, ca *scrisorile* suspecte ce vinŭ *din România sĕ se examineze.* Tribunalele suntŭ provocate sĕ delege în acéstă afacere judecătorĭ de instrucţiă, şi magistrilorŭ postalĭ li s'a impusŭ datorinţa d'a preda astfelŭ de scrisorĭ judecătorului de instrucţiă în timpŭ de 24 de óre. Judecătorulŭ de instrucţiă primesce autorisaţia d'a deschide fără întârḍiere scrisorile ce i se presintă şi în casŭ de lipsă sĕ opréscă a fi înmânate. Procuraturile tribunalelorŭ facŭ propunerile lorŭ cu privire la delegarea judecătorilorŭ de instrucţiă şi tribunalele iau hotărîrĭ în acéstă privinţă. Procuraturile, afară de trei, anume cela din Zĕlău, Becĭcherecului mare şi Lugoşŭ, şi-au trimisŭ propunerile lorŭ procuraturei supreme regale.“

—0—

Ar crede cineva, că Maghiarii se gândescŭ numai la *maghiarisarea* Ardealului, Bănatului, Maramureşului, Crişanei ş. a. Dar *peninsula balcanică* unde rĕmâne? Coloman Szekrenyessy a eşitŭ la ivélă cu idea, că şi acésta *trebue maghiarisată.* Intr'o broşură apărută de curêndŭ, elŭ pledézá, că Ungaria trebue sĕ ocupe tóte ţĕrile balcanice până în josŭ la Balcanĭ, adecă şi Muntenegru, Serbia, Serbia vechiă ş. a. spre ostŭ până la Sofia. Aceste ţĕrĭ trebuescŭ împărţite în optŭ voivodate, guvernate absolutisticŭ până la complecta lorŭ maghiarisare şi administrate de magnaţĭ ungurĭ ca domnĭ feudalĭ. Acesta'i marele planŭ în trăsurĭ generale. Se vede că marele strategŭ alŭ maghiarisării nu cunósce fabula: »Brósca şi Boulŭ.“

—0—

»Luptătorulŭ« ḍice, că în ḍiua de 1 Octomvre, tribunalulŭ de Putna a avutŭ sĕ judece 12 *procese de divorţŭ.* Tóte aceste divorţurĭ suntŭ intentate de către sexulŭ celŭ slabŭ, celŭ fruuosŭ cum s'ar ḍice, şi pe motivulŭ că le place sĕ trăiască în libertate. Se vede treaba, că femeile de astăḍĭ vorŭ sĕ se emancipeze cu totulŭ. Jugulŭ căsătoriei li se pare greu, éră celŭ alŭ concubinagiglui uşorŭ, ḍice „Rĕsboiulŭ.« Ce e dreptŭ, societatea face progrese imense; se consolidézá pe fie-care ḍi!

—0—

Institutulŭ Vautier, care esistă în Braşovŭ de 30 de anĭ, s'a distinsŭ de către Maiestatea Sa monarchulŭ decorându-se directórea luĭ cu „Crucea de aurŭ pentru merite.“ Acéstă decoraţiune s'a înmânatŭ d-şórei Vautier de către prefectulŭ comitatensŭ în sala de şedinţe a representanţii oraşului Joi în 8 Octomvre st. n. Felicitămŭ şi noi pe d-şóra directóre cu atâtŭ mai vêrtosŭ, cu câtŭ meritele d-ei se referă mai cu sémă la educaţiunea elevelorŭ de naţionalitate română, căcĭ aceste au fostŭ totdeauna în maioritate preponderantă.

—0—

Vinerĭ nóptea *trenulŭ* accelleratŭ ce venea dela Clujiu spre Braşovŭ *a suferitŭ o sguduitură* aşa de tare, încâtŭ conducĕtorulŭ maşinei a trebuitŭ sĕ oprésca tre nulŭ. Nisce băieţĭ, carĭ pasceau boii la câmpŭ, au fostŭ rĕsturnatŭ unŭ lemnŭ mare pe şine. Nu s'a întêmplatŭ nicĭ o nenorocire.

—0—

Camera de comerţŭ şi industriă din Braşovŭ, cu privire la emisulŭ ministerului imperialŭ de rĕsboiu c. r., aduce la cunoscinţa cercurilorŭ interesante, că procurarea de păturĭ de érnă, de véră şi de cai în anulŭ 1886 pentru armata c. r. se va face pe calea concurenţei generale prin oferte în scrisŭ. Ofertele, ce au sĕ se facă în sensulŭ incunoscinţării date de ministerulŭ imperialŭ de rĕsboiu c. r. au sĕ se înainteze spre înregistrare la ministerulu imperialŭ de rĕsboiu până la 30 Noemvre a. c., 10 óre a. m. Incunosciinţarea, în care se cuprindŭ datele despre cantitatea de predatŭ, calitatea, condiţiunile contractului ş. a., se póte vedé în cancelaria camerei de comerţŭ şi industriă din Braşovŭ. Afară de acésta, s'a înmânuatŭ câte unŭ esemplarŭ reuniunei industriale din Braşovŭ, Sibiiu şi Sighişóra, precum şi magistratului orăşenescŭ din Kézdi-Oşorheiu, şi prin urmare se póte vedé şi acolo.

Lupta dreptăţii contra fărădelegilorŭ.

(Apendice la prigonirea profesorului Lucaciu în Sătmarŭ Nr. 103 din »Gazetă.«)

Domnule Redactorŭ! Vĕ rogŭ a da locŭ în preţuita „Gazetă« următórelorŭ acte carĭ potŭ servi de oglindă pentru ilustrarea justiţiei din acestŭ statŭ poreclitŭ constituţionalŭ, şi ne arată în ce modŭ se respectézá legile de către Ungurii »patrioţĭ.“

I.

Nr. 349 ad. ord. — 1885. Boros Bálint, membru alŭ consiliului orăşenescŭ, avêndŭ în vedere, că Dr. Vasiliu Lucaciu, fostulŭ profesorŭ gimnasialŭ, s'a înfăţişatŭ în sala adunărei orăşenescĭ şi a cuprinsŭ locŭ între membrii acestei corporaţiunĭ, se adresézá către primarulŭ oraşului ca către preşedintele adunărei cu întrebarea, décă Dr. Vasiliu Lucaciu, fostulŭ profesorŭ gimnasialŭ, în urma dispunerei jurisdicţiunei interne este verificatŭ ca virilistŭ, şi décă faţă cu hotărîrea adusă în 6 Iuliu a. c. sub Nr. 259, prin care adunarea dechiară, că pe numitulŭ Dr. V. Lucaciu până atuncĭ nu-lŭ vede bucurosŭ în mijloculŭ sĕu, până când nu se va purifica, de acusările publice rĕdicate contra patriotismului sĕu, în fine décă i s'a comunicatŭ acésta mai de multe orĭ amintitului Dr. Vasiliu Lucaciu?

După ce primarulŭ-preşedinte, ca rĕspunsŭ la interpelaţiunea susŭ citată dechiară, că hotărîrea din întrebare s'a comunicatŭ numitului domnŭ: interpelantele ḍice, că în aceste împrejurărĭ doresce a face o propunere cu privire la causa cunoscută a d-lui Lucaciu şi voiesce ca sĕ şi fiă resolvată, întrébă decĭ, décă numitulŭ domnŭ, care personalminte este interesatŭ, — póte fi de faţă séu nu la desbaterea acelei propunerĭ.

Punêndu-se întrebare în acéstă direcţiune din partea preşedintelui, adunarea unanimŭ rĕspunde cu nu. Primarulŭ preşedinte provócă pe Dr. Vasiliu Lucaciu sĕ părăsésca sala, — după ce i-sa denegatŭ cuvêntulŭ unanimŭ, părăsesce sala declarându: „Acuşĭ mĕ voiu reîntórce.“

După depărtarea d-lui Dr. V. Lucaciu, îşĭ presentă Boros Bálint propunerea însinuată.

Inainte de tóte face o reprivire propunatorulŭ, asupra ţinutei Românilorŭ manifestată de presintă şi între aceste şi asupra causei d-lui Lucaciu.

Atitudinea lui provocătóre şi acusările rĕdicate contra lui, ca contra unuĭ nepatriotŭ, de carĭ nicĭdecum nu voesce a se curăţĭ, au adusŭ cu sine hotărîrea, de sub Nr. 259 din 6 Iuliu a. c.

Atuncĭ când comitetulŭ orăşenescŭ au făcutŭ declararea, că până ce Dr. Vasiliu Lucaciu nu se va purificá de acusările ridicate contra lui, până atuncĭ nu-lŭ póte primi bucurosŭ şi nu-lŭ vede bucurosŭ în cerculŭ sĕu, adunarea a fostŭ în acea convingere, că unŭ omŭ cultŭ faţă cu o asemenea hotărîre, care este de natură eminentŭ, socială, şi care faţă de dênsulŭ s'a adusŭ într'o formă de totŭ cruţătóre, îşĭ va fi cunoscândŭ datorinţa sa, şi va fi înţelegêndŭ ponderositatea ei. Nutrita speranţă nu s'a împlinitŭ, însĕ căcĭ în locŭ, de a satisface condiţiunei sale Dr. Lucaciu a fostŭ destulŭ de îndrăsneţŭ de a se presenta în acéstă aduuare.

Avêndŭ în vedere că a renunţatŭ la postulŭ de profesorŭ la Lonsoţŭ, unde a fostŭ numitŭ de guvernŭ în urma repăşirei sale (dela Sătmarŭ); avêndŭ în vedere că din interesulŭ legăturilorŭ secrete, a primitŭ staţiunea cu beneficiulŭ preoţescŭ de Sisiescĭ, perḍêndu-şĭ dreptulŭ legalŭ, pe basa căruia i s'a stabilitŭ cvalitatea de virilistŭ din partea guvernului; avêndŭ în vedere mai departe, că décă vomŭ abstrage, dela aceste împrejurărĭ şi vomŭ voì sĕ păstrămŭ curăţenia simţĕmântului moralŭ cum proclamaţiunea îndrăsnéţă a irredentei valahe provócă la rĕacólă, incendiu şi ucidere contra ungurismului, proclamaţiunea care numai mai nainte ne-a vătămatŭ până la sânge; considerândŭ, că amicii acestei irredente suntŭ destulŭ de audacĭ a venì şi în corporaţiunea representanţilorŭ societăţii maghiare şi a-o insulta cu tótă îndrăsnéla: din tóte aceste considerante propune, ca în puterea datorinţei morale ce-o are faţă cu decisiunea adusă în 6 Iuliu sub Nr. 259, care a fostŭ primită ca co-

FOILETONŬ.

Sereanŭ şi Doreanŭ.

(Poveste de I. P. Reteganulŭ.)

Ḍice că a fostŭ odată ca nicĭ odată, că de n'ar fi fostŭ nu s'ar povestì, că dóră nicĭ eu nu-sŭ de când cu povestile, ci-sŭ mai dincóce c'o ḍi—douĕ, mai dincolo cu vre-o nouă.

A fostŭ odată unŭ împĕratŭ, dér apoi sĕ sciţĭ că a fostŭ împĕratŭ, nu tândală, şi avea o împĕrătésă atâtŭ de frumósă, încâtŭ şi stelele de pe cerŭ se temeau a se uita la ea, de frică că o vorŭ deochia. Apoi câtŭ era de frumósă, atâtŭ era şi de pretinósă, numai ceva cam măréţă; dér nicĭ nu-i sta rĕu, că dóră de aceea era ea împĕrătésă. De altcum şi ea era femeiă şi, ca tóte femeile, cam poftăréţă. Odată visézá nóptea, că ea mânca peste, şi diminéţa şi trimite pescarii sĕ-i aducă pesce. Ce nu ar face cei mai micĭ, numai sĕ împlinéscă voia celorŭ mai marĭ? Incă le pare bine când le potŭ împlini voia. Aşa bieţii pescarĭ luară de-a-rêndulŭ, unii apele curgĕtóre, alţii apele stătătóre, şi alţii alergau chiarŭ la mare; care de care se grăbì a aduce pescĭ mai frumoşĭ şi mai îngrabă. Totuşĭ numai unulŭ putù veni mai ântêiu, şi ceilalţĭ după aceea. Celŭ dintêiu pescarŭ aduse numai unŭ pesce, o mrénă de aurŭ. Când o vĕḍù împĕrătésa, i se umplù inima de bucuriă şi cinstì pescarului duoi bănuţĭ sĕ-şĭ ia tutunŭ (tăbacŭ.) Apoi dete mréna la bucătăresă sĕ i-o gătéscă, colea domnesce, ca pentru o împĕrătésă, sĕ o fiarbă în borşŭ próspĕtŭ şi sĕ i-o aducă caldă pe mésă. Bucătărésa, care era ţigancă, se pricepea bine sĕ facă mâncările după gustulŭ împĕrătesei, şi făcù ea chiarŭ după cum căpătà poruncă, apoi intrà în curtea împĕrătesei cu pescele gata. Şi mâncà împĕrătésa şi atâtŭ de tare îi plăcù, [illegible] tótă mréna, dér temêndu-se sĕ [illegible] mâncà şi bucătărésa, şi şi ei îi plăcù fórte multŭ, că dóră mréna nu-i fie-ce pesce! Şi adunà apoi ósele frumuşelŭ şi le dĕdù unei căţĕluşe sĕ le mănânce, şi mâncà căţĕluşa ósele tóte, şi şi ei aşa de multŭ îi plăcură, încâtŭ mai o óră întrégă se totŭ lingea pe buze.

Dér povestea numai de aci se începe! Impĕrătésa v'am spusŭ, că era fórte frumósă, dér trebue că era şi fórte tênĕră, căcĭ sciţĭ ḍicala: *copii* bunĭ şi *babe* frumóse nu se vĕḍù nicĭ rarŭ, necum desŭ?! Dreptŭ, că împĕrătésa nóstră din poveste era tînĕră, nicĭ nu avuse copii până atuncĭ. Şi cum mâncà mréna aceea, se simţì grea, împovărată; totŭ asemenea se simţì şi bucătărésa, ţigana; căţĕluşa încă porni grea de când mâncase ósele

Nu trecù multŭ după aceea şi înălţata împĕrătésă era mamă; născù adecă unŭ pruncuţŭ ca unŭ îngeraşŭ de frumosŭ şi cu pĕrulŭ de aurŭ. Fiindŭ că îlŭ născuse séra, îi puse numele *Sereanŭ.* Numai decâtŭ în diminéţa următóre născù şi jupnéasa bucătărésă unŭ copilŭ chiarŭ ca alŭ împĕrătesei, şi fiindŭ că-lŭ născuse diminéţa în ḍorĭ de ḍi, îi puse numele *Doreanŭ.* Colo cam către ameḍĭ fĕtà căţéua patru căţĕi frumoşĭ cu pĕrŭ de aurŭ.

Tótă lumea vedea, că aci este ce este, adecă s'a întêmplatŭ ce s'a întêmplatŭ. Şi tóte erau voióse de feţii lorŭ şi tóte îi iubean de o potrivă de multŭ şi la fiecare i se părea că alŭ ei e mai frumosŭ. Alŭ împĕrătesei însĕ cu greu credŭ că ar fi fostŭ omŭ în lume sĕ-lŭ deosebéscă de alŭ bucătăresei, póte aşa dóră, décă ar fi spusŭ ei care alŭ cui este.

Dar minunea, minunilorŭ! Pruncii acei duoi, adecă alŭ împĕrătesei şi alŭ bucătăresei nu supseră decâtŭ o ḍi şi îndată au luatŭ arme şi şĭ-au chematŭ cei patru căţĕi şi hai la vênatŭ. Şi le era lesne sĕ mérgă, că dórŭ de aceea erau nĕzdrăvanĭ.

Impĕrătésa însĕ, ca femeile, nu prea vedea cu ochĭ bunĭ pe bucătărésă de cand avuse copilulŭ, cu deosebire căcĭ era ţigană, ĕr copilulŭ era întru tóte ca alŭ ei. Dar ca totuşĭ sĕ scie lumea care-i fiulŭ împĕrătesei şi care alŭ ţiganei, cerù sfatŭ dela o babă, că ce are de făcutŭ?

Baba ca tóte hărâncile de fermecătóre, sfătuì pe împĕrătésa ca, îndată ce va venì copilulŭ acasă, sĕ-lŭ înfiereze cu unŭ fierŭ roşu în frunte ca sĕ-lŭ cunóscă tótă lumea şi ea. Şi ascultà împĕrătésa de babă, şi băgà unŭ fierŭ în focŭ şi când venì copilulŭ acasă, i-lŭ apăsà în frunte ca unŭ sigilŭ; de bună sémă că copilulŭ nu a sciutŭ gândulŭ mamei sale, că altcum póte se păzea. Când îlŭ fripse însĕ cu fierulŭ în frunte, ţîpoti de durere şi îi ḍise: „Maică îţĭ stricaşĭ norocułŭ, că pe mine atâta mĕ mai veḍĭ!“

Apoi merse şi chemà pe frate-sĕu şi pe cei patru căţĕi şi dute dorului, nicĭ nu se mai uitară înapoi.

Şi s'au dusŭ acei duoi fraţĭ multă lume împĕrăţiă, ca D-ḍeu sĕ ne ţiă, că cuvêntulŭ din poveste, mai nainte este, mândră şi frumósă, s'ascultaţĭ şi d-vóstră. Şi s'au dusŭ până la nisce crucĭ de drumŭ, acolo s'au opritŭ au mai vorbitŭ puţintelŭ, şi apoi scóse *Sereanŭ* din buzunarŭ o naframă (batistă) albă şi o dete lui *Doreanŭ* ḍicêndu-i: »Când vei vedé tu frate trei picăturĭ de sânge pe năframa acésta, atuncĭ sĕ sci că suntŭ mortŭ şi sĕ vii în urma mea sĕ mĕ cauţĭ.“ Apoi sĕ'mbrăţişară şi se sĕrutară, despărţindu-se amênduoi în douĕ părţĭ şi luândŭ fie-care câte duoi cânĭ cu sine, unulŭ pe „Né aude,« şi »Né vede,« altulŭ pe „Né uşorŭ ca vêntulŭ« şi »Né greu ca pămêntulŭ,« căcĭ aşa puseră ei numele la cânii lorŭ.

Şi s'a dusŭ fiecare înainte pe drumulŭ pe care apucase. Sĕrilă ajunse pe drumulŭ sĕu până pe înserate chiar în marginé unei pădurĭ. Acì stătù locului, adunà lemne şi găteje şi făcù unŭ focŭ mare, că amnarŭ, cremene şi iască avea de acasă. După aceea

rectă și a fostŭ aplaudată de întréga țéră, și care trebue sĕ-o sêmțéscă cu toții, adunarea sĕ anunțe că cu Dr. Vasiliu Lucaciu la o masă nu va ședea, — și sĕ îndrumeze pe primarŭ ca pe Lucaciu la alte ședințe sĕ nu-lŭ mai învite.

Decisiune. Adunarea primesce cu aprobare unanimă propunerea făcută, și cu unanimitate anunță cu privire la împrejurarea că Dr. Vasiliu Lucaciu, fostŭ prof. gimnasialŭ față cu acusările ridicate în publicŭ că este nepatriotŭ, nicĭ n'a încercatŭ a se purifica, și așa n'a făcutŭ destulŭ condițiunilorŭ ce i s'au pusŭ în hotărîrea din 6 Iuliu sub Nr. 259, că adunarea cu dênsulŭ la o masă nu va ședé, și îndruméză pe primariu ca pe dênsulŭ la alte ședințe sĕ nu-lŭ învite. Contra acestei hotărîrĭ numai extradominium se póte apela. Cetindu-se îndată hotărîrea presentă, adunarea declară de verificată, cu publicarea respective cu estradarea ei se încredințéză primarulŭ. Din adunarea comitetului orășĕnescŭ ținută în Satu-mare anulŭ 1885 luna Septemvre 7, *Körösmezej* notarŭ.

Din jurulŭ A-Juliei. 17 Octomvre.

(O păcălitură. Afacerea cu dinamita aflată la popa din Ighin. — Armata împĕrătéscă).

In fóia din Aiudŭ »Közérdék« a apărutŭ o notiță sub rubrica „rĕspunsŭ nobilŭ alŭ unei femei române cătră iridentiștĭ.« In acésta se dice, că Anastasia Stirbu n. Çuçuianu din comuna Șardu (lângă Alba-Iulia) și-ar fi donatŭ tótă moșia ei, fostă jobăgéscă, grofului Teleki, ba și fiului oficialului acelui grofŭ cu numele Kozma i-ar fi donatŭ unŭ arătoriu în prețŭ de 320 fl. »decĭ iriredentiștii românĭ étă ce rĕspunsŭ capĕtă.«

Acéstă scire publicată în 12 Octomvre a. c. st. n. îndată fù reprodusă și de alte foi unguresci și astfelŭ își făcù cursulŭ patrioticŭ.

Spre orientarea publicului românŭ, facŭ cunoscutŭ cumcă istoria cu donațiunea este o păcălitură, căcĭ numita femeă n'a avutŭ nicĭ moșiă jobăgéscă, nicĭ că are vr'unŭ petecŭ de pămêntŭ intabulatŭ pe numele ei, decĭ s'a împlinitŭ disa unguréscă. „Nesze semmit, fogd meg jol.“ Décă domnii noștri stăpânitorĭ mergŭ până la atâta, încâtŭ și cu astfelŭ de »donațiunĭ« voescŭ sĕ facă svonŭ și sĕ împrósce în noi, apoi trebue sĕ credemŭ c'amŭ ajunsŭ deja la códa veacului. O fóiă redigeată de notarulŭ primŭ alŭ comitatului, precum este „Közérdék,“ ar trebuì sĕ fiă scrisă într'unŭ tonŭ mai urbanŭ față de preponderanta populațiă română a comitatului și rele semne suntŭ, când acéstă fóiă sumuță mereu contra poporului românŭ din acestŭ comitatŭ precum făcù și astă véră cu »cultulŭ divinŭ alŭ bisericei orientale,« ș. a. carĭ jurstărĭ numai atâta dovedescŭ, cumcă d-lŭ protonotariu este însuflețitŭ de dușmaniă contra neamului românescŭ. care cualificațiune nicidecum nu convine cu oficiulŭ ce-lŭ ocupă.

Anastasia Stirbu i-a păcălitŭ pe „domnĭ,“ donându le o moșiă *din lună*, dar nu din otarulŭ comunei Șardu.

In afacerea cu cele 4 *patróne de dinamită* dela Ighin s'a fostŭ arestatŭ păzitorulŭ de pădurĭ erariale *George Borza* din Abrudŭ și parochulŭ din Ighiu I. *Maximŭ*. Spre lămurirea lucrului a venitŭ o comisiune dela tribunalulŭ specialŭ din Tĕrgulŭ-Mureșului la A-Iulia și după o cercetare minuțiósă s'a doveditŭ nevinovăția lorŭ și *acum suntŭ pe piciorŭ liberŭ*.

Cu ce minciunĭ se folosescŭ contrarii noștri, numai ca sĕ pótă pune în mișcare armata împĕrătéscă asupra nóstră, precum se întêmplà erĭ cu cele 2 companii de cătane (soldațĭ) trămise la Zlatna și Ighiu din causa unorŭ calumnii spurcate, dér D-deu și lumea ne este martoră, că suntemŭ pe nedreptŭ pușĭ la gónă. — *R.*

Perchisițiunĭ în Munții Apusenĭ.

Abrudŭ-satŭ 17 Octomvre 1885.

Domnule Redactorŭ! Perchisițiunile de casă și arestările preventive séu începutŭ și pe la noi prin organele administrative și justițiare, și încă cu o vehemență ne mai pomenită în analele justiției.

Unŭ subforestierŭ erarialŭ, — carele și-a frântŭ piciorulŭ în esertarea oficiului sĕu și carele de 9 sĕptĕmânĭ zace în patŭ desperatŭ — în dilele trecute expedà o ladă gólă unui preotŭ cunoscutŭ, spre a'i trămite puținĭ strugurĭ, scriindu-i și unele lucrurĭ amicabile. Unŭ Ungurŭ — importatŭ aci nu sciu din ce ținuturĭ unguresci — carele cu orĭ ce prețŭ ar voi sĕ-i ocupe loculŭ observândŭ expedarea lădii góle și trimiterea scrisórei numai decâtŭ face arĕtare vestitului pretorŭ din Ighiu Köblös, carele așteptândŭ pe cărăușŭ în drumŭ, îi confiscà lada și scrisórea, și probabilŭ sub pretestŭ, că în aceea ar fi fostŭ dinamită, și că espresiunile din scrisóre ar masca folosirea dinamitului, numai decâtŭ nóptea prin stafetă le trimite judecătoriei de ocolŭ din Abrudŭ, spre a face perchisitiune în casa și cancelaria respectivului amploiatŭ.

Acum se începe scena cea mai înfiorătóre. Judele inquiratorŭ scormonesce tóte unghiurile din locuința și cancelaria respectivului, îi derangédă tóte vestmintele sale și ale soției, precum și așternutulŭ de patŭ, și ce sĕ vedĭ: nu aflà decâtŭ 5—6 fire de mĕrunțișurĭ de pușcă, de carĭ dênsulŭ ca vênătorŭ totdéuna a avutŭ la casă. Stândŭ lucrulŭ astfelŭ tótă lumea, chiar și gendarmii asistențĭ se așteptau la depărtarea comisiunei, fără a mai face vre-unŭ svonŭ.

Judele investigătorŭ însĕ și-a ținutŭ de datorință „patriotică« și oficiósă, pe respectivulŭ amploiatŭ a-lŭ ridica din patŭ prin asistenții séi, a-lŭ transporta la judecătoriă, și de acolo după unŭ scurtŭ interogatorŭ a-lŭ trimite prin mijloculŭ pieții în temnița comună de aci, petrecutŭ de 3 gendarmĭ și unŭ haiducŭ cu baionetele scóse, probabilŭ temêndu-se că va fugi, deși unŭ piciorŭ nu-lŭ póte mișca.

Acum pe lângă tótă intervențiunea d lui advocatŭ A. Filipŭ, bietulŭ subforestierŭ nu numai, că nu s'a eliberatŭ, ci nóptea cu piciorulŭ legatŭ și numai în vestminte de véră fù escortatŭ de gendarmĭ în temnița din Alba-Iulia, de unde apoi după vre-o câteva dile fù eliberatŭ, neputêndu se constata nimica în contra dênsului.

Étă, Domnule Redactorŭ, cum stămŭ noi cu siguranța persónei și a onórei în acéstă țéră, pentru susținerea căreia ne jertfimŭ sângele și averea. Acéstă procedere a judelui inquiratorŭ a indignatŭ chiar și pe confrații lui maghiarĭ de aci, éră poporațiunea din munții apusenĭ a începutŭ a cugeta multŭ și seriosŭ asupra situațiunei.

In dilele trecute s'a făcutŭ perchisițiune la casa d-lui G. *Damianŭ*, parochŭ în Zlagna, căruia i-a confiscatŭ — în lipsa altorŭ scripte — tóte scrisorile familiare. *Bruno.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ «Gaz. Trans.«)

BUDAPESTA, 20 Octomvre. — Părechea princiară de corónă a sositŭ adĭ diminéță din Gurghiu și a visitatŭ înainte de amédĭ esposițiunea; plécă dupĕ amédĭ la Laxenburg.

SOFIA, 20 Octomvre. — Guvernulŭ bulgarŭ a făcutŭ cunoscutŭ representanțilorŭ marilorŭ puterĭ, că se supune necondițiunatŭ hotărîrilorŭ Europei.

Faimele neliniștitóre ce s'au lățitŭ au îndemnatŭ pe principe de a se reîntórce grabnicŭ la Sofia. S'au trimisŭ trupe la granița sêrbéscă.

NIȘŬ, 20 Octomvre. — Regele Sêrbilorŭ a împărtășitŭ prințului Alexandru alŭ Bulgariei, că nu va primì misiunea bulgară ce a fostŭ trimisă la dênsulŭ, alŭ căreia scopŭ este fără îndoială numai d'a provocá pe Regele Sêrbiei sĕ întreprindă o acțiune comună cu Bulgaria în contra Turciei. Se dice, că toțĭ diariștii strĕinĭ au fostŭ espulsațĭ din Sêrbia.

PARISŬ, 20 Octomvre. — Resultatulŭ alegerilorŭ este următorulŭ: s'au alesŭ în totalŭ 200 conservativĭ și 384 republicanĭ.

DIVERSE.

De ce nu bé părintele vinŭ roșu. — Unŭ episcopŭ întrébă pe băiatŭ, care era la unulŭ din călugĕrii episcopiei: Băiețașŭ, unde ducĭ tu cismele acelea în tóte dilele? — In târgŭ. D'apoi în tóte dilele? In tóte dilele pe vremea când mama aduce plăcinte părintelui. — D'apoi eu rupŭ cismele părințelorŭ de ochii plăcintelorŭ.— Ba cismele suntŭ bune. — Apoi, de ce le ducĭ în târgŭ? — Sĕ cumpĕrŭ vinŭ. — In cisme? — Ba în sticle. — Da unde'sŭ sticlele? — In cisme. — Da de ce ducĭ sticlele în cisme? — Sĕ nu se deóche vinulŭ. — Da de care vinŭ cumperĭ tu? — Vinŭ albŭ dela „Leu și cârnatŭ.« — Cumpĕră dér vinŭ roșu, că décă e roșu, nu se deóche. — Nu bea părintele roșu, că i se boescŭ (roșescŭ) mustățile și i se opresce în fată. — Spune-i sĕ-lŭ bea cu o țevișóră. — Cu o țevișóră bea părintele numai apă. — Da de ce? — Sĕ nu-i plesnéscă *buzele de vêntŭ*. — Va sĕ dică, părintele are multe meșteșugurĭ, da? — Da. Părintele totdéuna botéză tóte lucrurile rele în bune, și le face bune după nume. — Ia spune mĭ și mie, cum face părintele? — Când are *mămăligă*, o botéză în *budincă* și când are *știucă*, o botéză în *curcă*; precum și Pré-Sfinția vóstră l'ațĭ botezatŭ din *Gavrilă alŭ lui Ionŭ*, în *Galactionŭ*. — »Telgrph.“

***

Pentru durerea de dinți. — Tuturorŭ acelora, carĭ suferŭ de dinți, le recomandămŭ următorulŭ remediu sigurŭ, care îi va face sĕ nu mai recurgă la terulŭ dentistului: Luațĭ 6 grame cloroform, 2 grame laudanum, 10 grame tinctură de Belzuin și amestecați le într'o sticluță bine astupată. La casŭ de nevoe, înmuiațĭ o bucățică de bumbacŭ în licórea acésta și puneți-o în interiorulŭ dintelui găuritŭ, séu acoperițĭ dintele care vĕ dóre, séu chiar punețĭ peste gingia unde simțițĭ durerea mai tare. După puținŭ timpŭ durerea se va alina ca prin minune, și arare orĭ vețĭ fi constrânșĭ sĕ mai repetațĭ operațiunea.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

împușcă numai decâtŭ unŭ iepure, îlŭ jupuì de pele și întindêndu-lŭ în frigare îlŭ puse lângă focŭ sĕ și-lŭ frigă. Cânii erau lângă elŭ, culcațĭ pe labe, sĕ uitau cu poftă la iepure și abia așteptau sĕ se frigă, căcĭ sciau ei că nu va mânca stăpânulŭ din iepure fără sĕ le dea și lorŭ. Când era iepurele friptŭ ca de jumĕtate, audi Sĕrilă dintr'unŭ copaciu, ce era mai apróре, glasŭ de babă clănțănindŭ din dințĭ și dicêndŭ; »Vai frigŭ mi-e, aci înghețŭ.« Deocamdaiă tăcù Sĕrilă, bine sciindŭ că a rĕspunde dintr'odată nu-i cu sfatŭ, dar după ce baba mai dise odată și de douĕ orĭ, că-i e frigŭ, îlŭ prinse mila și-i dise cu blândețe:

„Décă ți-e frigŭ, vino de te'ncăldesce.“ Atuncĭ baba dise: »Dar cum nu a-șĭ veni, ci mi-e frică de cânĭ; dară na ție ceștĭ doi perișorĭ ai mei și î aruncă pe cei doi cânișorĭ ai tĕi, sĕ-mĭ dea pace.“ Feciorulŭ luà cei doi perișorĭ ai babei și-i aruncà pe cânișorii lui, și când îi aruncà, dise baba din fêrfulŭ copaciului: »Lanțŭ pe cânii tĕi!“ și nicĭ nu băga feciorulŭ de sémă cum din cânĭ sĕ făcură bolovanĭ, adecă împetriră.

După ce se apropià baba de focŭ, începù și ea sĕ frigă unŭ broscoiu mare într'o frigare totŭ dicândŭ; »Cine frige iepure v'a mânca bróscă, și cine frige bróscă va mânca iepure.“ Și când dicea așa, făcea pleoscŭ cu broscoiulŭ ei preste iepurile lui Sĕreanŭ. Când băgă Sĕreanŭ de sémă mișelia babei, se mânià focŭ, apucă frigarea cu iepurile friptŭ cum era și pleoscŭ babei peste brazŭ, dicându-i mânios: Mănâncă-lŭ cu neamulŭ tĕu, décă mi-lŭ spurcașĭ.“ Baba încă se mânià, apucă însĕ iepurile și-lŭ mâncă dicêndŭ lui Sĕreanŭ: „desbracă-te dragulŭ mătușei, că de nu mĕ saturŭ cu iepurile te mănâncŭ și pre tine.“ Atuncĭ elŭ strigă odată: „Né unde,“ »Ne vede!« Dar cânii nu mișcau din locŭ, erau piétră ca pétra! Apoi baba-lŭ mâncă totŭ, cum mâncă uliulŭ pe unŭ puiŭ de porumbŭ și ósele i le puse într'o butóră (scorbură).

Atuncĭ Doreanŭ se uità la năframă și vĕdêndŭ pe ea trei picăturĭ de sânge dise: „Sèrmanulŭ frate-meu, cine scie unde a muritŭ și de ce bólă.« Și merse sĕ-lŭ caute. Și merse și merse multă lume împĕrățiă, ca D-deu sĕ ne țiă și mergea mâncândŭ pămêntulŭ, și totŭ i se parea că mergea prea încetŭ.

Intr'unŭ târdiu, pe sfințitulŭ sórelui nimerì tocmai la loculŭ unde pososise și frate-sĕu. Elŭ de bună sémă că nu scià, că dóră acolo a peritŭ frate-sĕu, ci se hotărì numai din întêmplare sĕ rĕmână acolo preste nópte, fiindu-i gróză a întra în pădure acum în capŭ de nópte. Védù acolo o vétră de focŭ părăsită și doiu bolovanĭ marĭ lângă ea, încă începuse a eși érbă prin vétra cea de focŭ, că dóră era o vreme de când nu făcuse nimenea focŭ acolo Aduna și elŭ lemne și vréscurĭ, făcù unŭ focŭ mare și merse sĕ împușce ceva. Și împușcà elŭ unŭ iepure frumosŭ, apoi îlŭ jepui de pele, îlŭ curăți frumosŭ și-lŭ întinse înt'ro frigare sĕ-lŭ frigă. Când era friptŭ ca de jumĕtate, numai ce aude dintr'unŭ copaciŭ: „Vai de mine frigŭ mi-e. n'ai face bine sĕ mĕ lașĭ sĕ mĕ încăldescŭ la foculŭ tĕu?“ Doreanŭ, omŭ milosŭ, dise babei numai decâtŭ: »Hai și te încăldesce, décă ți-e frigŭ că dóră nu poftescĭ sĕ aducŭ foculŭ la tine.« Baba însĕ hóță, voia sĕ facă și cu acesta ca și cu frate-sĕu, decĭ dise linișorŭ cum sciu babele: „Dară cum n'așŭ merge, dragulŭ mătușei, dér mĕ temŭ de cânĭ; ci na duoi perișorĭ de ai mei și aruncă'i pe cei duoi cânișorĭ ai tĕi, că apoi viu.« — „Adu-i încóce.“ dise Doreanŭ, și baba i aruncà perișorii josŭ, ér elŭ îi luà și-i aruncà în focu. Baba credù însĕ că elŭ i-a aruncatŭ pe cânĭ. Acum se coborì baba din copaciu și se puse lângă focŭ, apoi îșĭ scóte o bróscă mare urîtă, o puse în frigare și dă a o frige. Dér când dise mai întêiu: „Cine frige bróscă, va mânca iepure, și cine frige iepure va mânca bróscă,“ atuncĭ Doreanŭ strigà odată la cânĭ: „Né ușorŭ ca vêntulŭ,“ „Né greu ca pămêntulŭ,“ luați-mi-o și mi-o întindețĭ câtŭ o țéră.“ Baba dă sĕ dică: „Lanțŭ pe cânii tĕi,“ dér atuncĭ cânii mi-o luară și mi-o înhățară, că strigà hórca de gândeai, că trage de mórte. „Fii bunŭ, omŭ de omeniă, lasă-mĕ nu mĕ omori, că eu amŭ omorîtŭ pe frate-tĕu, dér eu îlŭ voiu și învia.“ Și se învoì Doreanŭ, și strigà cânilorŭ sĕ-o mai slăbéscă, ér baba scóse ósele din butóră (scorbură), și puse osŭ la osŭ, încheiătură la încheiătură, apoi merse la lacŭlŭ Zîrnelorŭ (zînelorŭ) și Doreanŭ cu cânii totŭ cu ea, și aduse dela laculŭ Zîrnelorŭ într'o mână apă viuă și într'o mână tină, (noroiu, glodŭ) și unse ósele cu tină și crescù pe ele carne și piele, le stropi cu apa cea viuă și învià Sereanŭ mai frumosŭ de cum a fostŭ. Sereanŭ, când se deșteptà somnurosŭ frecându-se la ochĭ, dise către frate-sĕu: „Vai, frate, da greu mai adormisemŭ«. — »Greu, dĕu, îi rĕspunse Doreanŭ, că de nu eramŭ eu dormiai în vecĭ«. Apoi îi spuse întêmplarea și venindu'șĭ în fire Sereanŭ îșĭ aduse aminte de tóte blĕstămățiile babei și dise aspru, ca omulŭ când îi cătrănitŭ: »Babo, scólă'mi cânii, că de nu totŭ prafŭ și cenușă te facŭ.« și făcù baba ce sciu și învià și cânii, apoi strigà Dorean la cânĭ: »Né vede«, »Né aude«, „Né ușorŭ ca vêntulŭ“, »Né greu ca pămêntulŭ« luați-mi-o și mi-o întindețĭ câtŭ o țéră, apoi mi-o lățițĭ câtŭ o mare, și mi-o aruncațĭ în slava cerului, și ér o coborîțĭ în fundulŭ pămêntului, nicĭ de nume sĕ nu-i mai audimŭ, că a voitŭ sĕ ne pună capulŭ la toțĭ, dar îlŭ vomŭ pune noi p'alŭ ei!« Și o apucară cânii și unde nu mi-o întinseră, dar unde nu mi-o lățiră apoi mi-o aruncară în slava cerului și de acolo cădù în fundulŭ pămêntului și tótă sfărîmŭ și bucățele se făcù, și din ea nimicŭ nu se alese.

Apoi frații nu se mai despărțiră ci merseră împreună și de n'au muritŭ și astădĭ trăescŭ; cine arŭ vré ca povestea lorŭ sĕ fiă mai lungă, mérgă după ei și-i ajungă!

Cursulŭ la bursa de Viena

din 19 Octombre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	96 45
Rentă de hârtiă 5%	89.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.—
Bonurĭ rurale ungare	102.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50
Bonurĭ rurale transilvane	101.40
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	120.40
Renta de hărtiă austriacă	80 90
Renta de arg. austr.	81 45
Renta de aurŭ austr.	108 40
Losurile din 1860	139 50
Acţiunile băncei austro-ungare	856 —
Act. băncei de creditŭ ung.	281.25
Act. băncei de creditŭ austr.	278.40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.50
Londra 10 Livres sterlinge	125.90

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 5 Octomvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89	90
Renta rom. amort. (5%)	92½	93
» convert. (6%)	87½	88½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31	32
Credit fonc. rural (7%)	100	101
» " " (5%)	85½	86½
» » urban (7%)	97½	98½
» » » (6%)	90	91
» » » (5%)	81	82
Banca naţională a României	1120	1140
Ac. de asig. Dacia-Rom.	250	255
« » » Naţională	205	210
Aurŭ	12.50	13.25
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 20 Octombre st. n 1885.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.75	Vênd.	8.78
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.92	»	9.94
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.90	»	5.93
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a tei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de ersóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ	—	9 45	12.50	—
	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ	—	10.44	2.27	—
	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra	10.29	1.30	8.01	—
	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9 43	—
Copsa mică	12 12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clusiu	5.56	5 58	12.59	—
	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.03
	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena	6.35	2.45	10.50	—
	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1 45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.45	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0[illegible]	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.33	6.24	—
Clusiu	—	10.01	5.05	6.43	—
	12 05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	11.43	—	9.31	—
	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	12 57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09
	—	5 30	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ	—	6.32	—	—	3.23
	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4 27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicîca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.28
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4 25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6 14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 53
	3 16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3 37	7.53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5 10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6 42	—	5.58
Zam	7 14	—	9.28
Gurasada	7 43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicîca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7.05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5 00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7.50	3.10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9 33	5 28
Baniţa	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.4[illegible]
Pui	8.50	1[illegible] [illegible]7	7.3[illegible]
Haţegŭ	9.31	12.17	8 0[illegible]
Streiu	10.16	12.58	8 4[illegible]
Simeria	10 53	1,35	9.1[illegible]

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.